

Til beslutningsforslag nr. B 40. Betænkning afgivet af Udenrigsudvalget den 16. marts 1995

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af konventionen af 9. december 1994 om sikkerhed for FN-personel samt personel knyttet til FN

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til udenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Spørgsmål og svar er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller udvalget forslaget til folketingsbeslutning til *vedtagelse uændret*.

Lotte Henriksen (S) Helen Beim (S) Hans-Pavia Rosing (S) Jytte Madsen (S)

Frederik Nørgaard (S) Anni Svanholt (SF) Jørgen Estrup (RV) fmd.

Holger K. Nielsen (SF) Arne Melchior (CD) Knud Enggaard (V) Otto Steenholdt (V)

Jens Vibjerg (V) Jens Hald Madsen (V) Agnete Laustsen (KF) Henriette Kjær (KF)

Frank Dahlgaard (KF) Pia Kjærsgaard (FP) nfm.

Enhedslisten havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag**Udenrigsudvalgets spørgsmål til udenrigsministeren og dennes svar herpå***Spørgsmål nr. 1:*

Hvilke oplysninger kan udenrigsministeren give om rækkevidden af konventionens faktiske virkning?

Svar:

Konventionen tilsigter at have virkning i relation til alle FN-operationer af fredsbevarende, fredsskabende, humanitær og lignende risikofyldt karakter undtagen sådanne, hvor FN er inddraget i egentlige krigshandlinger af international karakter som Koreakrigen og Golfkrigen. Dette indebærer, at i alle de nuværende operationer i Bosnien-Hercegovina, i Haiti, i Rwanda, i Angola m.fl. steder er det involverede FN-personel i princippet beskyttet af konventionen, hvilket betyder, at det er strafbart at angribe dette personel eller på anden måde obstruere personellet i udførelsen af deres internationale mandat. Rækkevidden af konventionens faktiske virkning beror imidlertid på, om konventionen er ratificeret af parterne i en given konflikt, og derefter, om konventionens bestemmelser rent faktisk overholdes.

At belægge de nævnte handlinger med straf er én måde at forsøge at dæmpe op for de mange chikanerier og direkte angreb, som FN's fredsbevarende og humanitære operationer har været udsat for gennem de senere år. Konventionen må derfor ses som et led i de samlede internationale bestræbelser til beskyttelse af FN-personel under udøvelse af deres funktioner. Målet er, at konventionens budskab bliver hørt, forstået og efterlevet i praksis af de stater og grupper, som berøres af FN's operationer.

Spørgsmål nr. 2:

Forventes Rusland at ratificere konventionen?

Svar:

Rusland har taget aktivt del i forhandlingerne omkring konventionens udformning og forventes at undertegne konventionen, men har

endnu ikke taget stilling til ratifikationsspørgsmålet.

Spørgsmål nr. 3:

Hvornår forventer udenrigsministeren, at de serbiske bosniere vil ratificere aftalen?

Svar:

De serbiske bosniere repræsenterer ikke nogen selvstændig stat og vil derfor ikke skulle ratificere konventionen; dette tilkommer staten Bosnien-Hercegovina. Men det forandrer ikke ved det forhold, at »angreb mod, eller anden mishandling af personel, som handler på vegne af De Forenede Nationer, er uberettigede og uacceptable, uanset af hvem de er begået«, som det hedder i konventionens 2. præambulære bestemmelse og gentaget ligeledes uden specifik adressat i art. 7, stk. 1.

Spørgsmål nr. 4:

Hvilke lande forventes at være de første (22) der ratificerer, og hvornår ventes konventionen at have en mere udbredt effekt?

Svar:

Endnu har ingen stat ratificeret konventionen. Derimod har følgende 19 lande undertegnet konventionen med forbehold om senere ratifikation (anført i alfabetisk rækkefølge): Argentina, Bangladesh, Brasilien, Canada, Danmark, Finland, Frankrig, Haiti, Italien, Norge, New Zealand, Panama, Portugal, Samoa, Spanien, Sverige, Tyskland, Ukraine, USA.

Forventningen er, at de lande, der har undertegnet, også vil være indstillet på at ratificere – ligesom Danmark. Herudover er det selv sagt vanskeligt at udtale sig konkret om andre landes forventelige ratifikationsforberedelser. Men det forhold, at konventionen blev vedtaget uden afstemning i FN's Generalforsamling, dvs. uden at nogen FN-medlemsstat modsatte sig vedtagelsen, peger i retning af, at der er gode udsigter til, at konventionen inden længe kan opnå de 22 ratifikationer og senere

hen forhåbentlig kan opnå omtrent universel tilslutning. Det vil i denne sammenhæng være et konstruktivt signal, hvis Danmark er blandt de første stater, der ratificerer konventionen. Derved viser vi, hvilken betydning en stat som Danmark, der yder en væsentlig indsats i FN's fredsbevarende arbejde, tillægger virkeliggørelsen af denne konvention.

Spørgsmål nr. 5:

Hvilken retsstilling har krigsforbrydere i lande, der har ratificeret konventionen sammenholdt med lande, der ikke har?

Svar:

For de lande, der har ratificeret konventionen, gælder, at de *enten* selv skal strafforfølge personer, der har begået de i konventionens art. 9 opregnede forbrydelser mod FN og dertil knyttet personel, *eller* udlevere sådanne personer til strafforfølgning i en anden deltagerstat. For lande, der ikke har ratificeret konventionen, gælder en sådan forpligtelse – til strafforfølgning eller udlevering – ikke. Med andre

ord, jo flere stater, der ratificerer, jo mere strammes nettet om de personer, der begår forbrydelser mod FN-personel.

Spørgsmål nr. 6:

Forventes alt FN-materiel i praksis at blive mærket (art. 3)?

Svar:

I konventionens art. 3 er det fastsat, at de militære og politimæssige komponenter af en FN-operation samt deres køretøjer, skibe og luftfartøjer skal bære særlige kendetegn. Endvidere fremgår det, at andet personel og materiel skal være passende identificeret, medmindre andet bestemmes af FN's Generalforsamling.

Bestemmelsen angiver rammerne for afmærkningen af personel og materiel. Disse rammer skal udfyldes af FN, således at det bedst mulige beskyttelsesniveau tilsikres.

For at opnå dette formål vil det næppe være nødvendigt at afmærke samtlige materielgenstande.